

1890



L' ÚLTIMA VOLUNTAT

Comèdia en un acte y en vers
arreglada del italiana per

Francisco Casanovas

ab dibuixos del mateix.



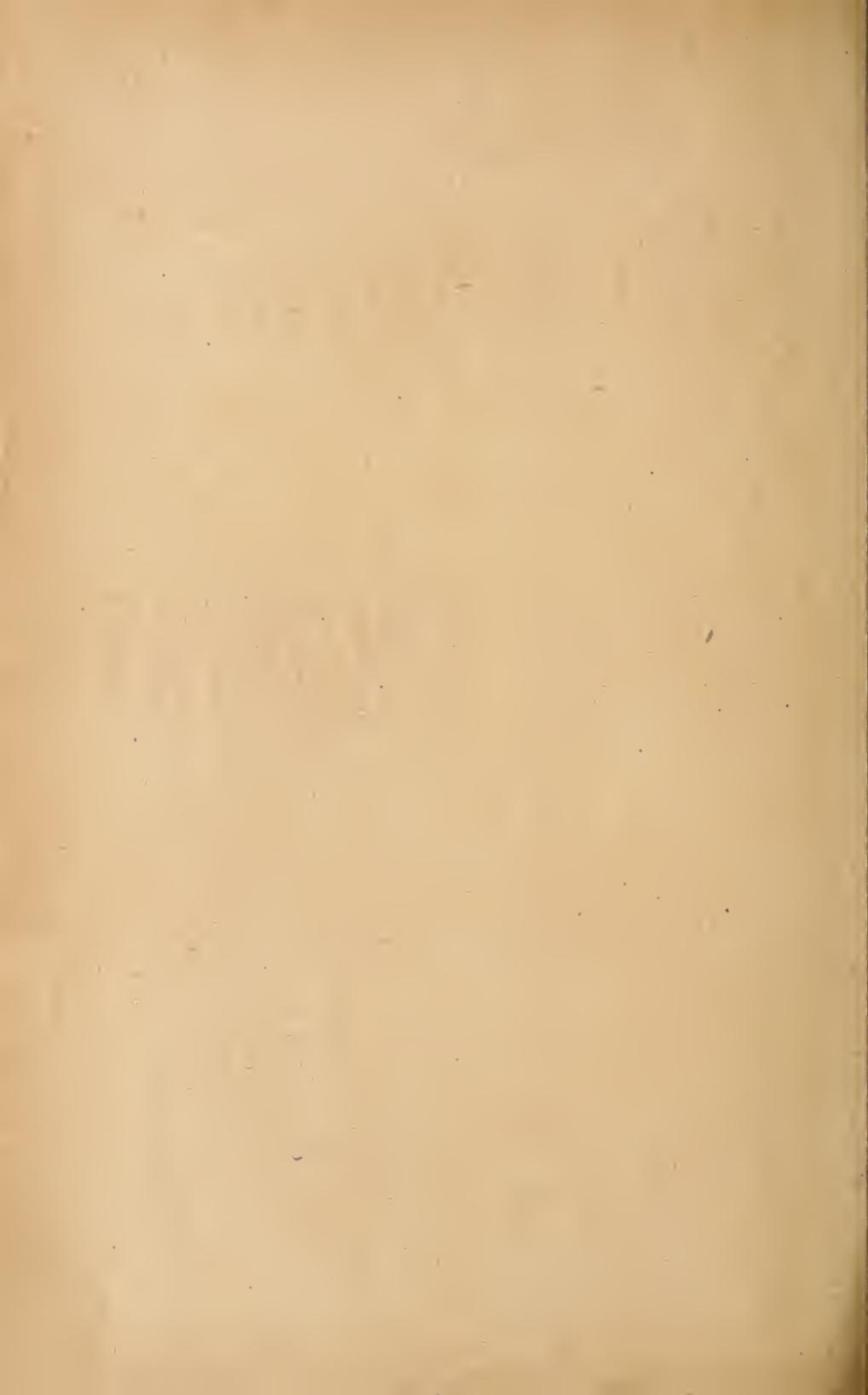
PREU: 4 RALS



BARCELONA
Llibreria de Francisco Puig y Alfonso

Piazza Nova, 5, y Capellans, 2

1893



L' ÚLTIMA VOLUNTAT

Comedia en un acte y en vers

ARREGLADA DEL ITALIÀ PER

FRANCISCO CASANOVAS

ab dibuixos del mateix

*Estrenada ab gran èxit en lo TEATRO CATALÀ instalat en lo de ROMEA
la nit del 30 de Desembre de 1892*

PREU: 4 RALS

BARCELONA

Llibreria de Francisco Puig y Alfonso

Plassa Nova, 5, y Capellans, 2

1893

REPARTIMENT

LOLA.	Sra. Parreño.
ALBERT..	Sr. Goula.
MARSAL.	" Fuentes.
UN CRIAT..	" N. N.

Aquesta obra es propietat del autor, y ningú sense l'seu permís podrà representarla ni reimprimirla.

Los comissionats de la galeria de D. Joan Molas y Casas son los únichs encarregats del cobro dels drets de propietat en Catalunya, Islas Baleàrs é Isla de Cuba.

Queda fet lo depòsit que marca la lley.



ACTE ÚNICH

ESCENA I.

ALBERT y LOLA.

Riquíssim saló en casa Albert. Galeria descuberta al fondo; consola ab mirall, quan menos en un costat. Lola ocupada en arreglar una panera de flors frescas. Albert se passeja pensatiu y neguitós.

LOLA. Tio, ¿que sabs quina hora es?
(Sense deixar d' arreglar.)

ALBERT. (Distret.) Las onze.

LOLA. ¿Ja? ¿M sabràs di
quán arrivarà l' eusi?

ALBERT. (Turbat.) No ho sé.

LOLA. (Sonrient.) Vaja, no 't crech més.
¿Tu no sabs quán vé l' teu fill?

ALBERT. (Turbat.) Si ho sapigués t' ho diria,
ves, ¿per qué t' ho ocultaria?...
(Acostantse y volent mudar de con-
versa.)

LOLA. ¿Y tu, qué fas?
Es senzill,
m' ocupo de tu. He volgut
omplirte l' saló de flors
que 't darán, ab sas olors,
perfums de ma gratitud.
Demá ja s' haurán passat;
jo m' entornaré á la torre,
y com tot recort s' esborra, (Ab gracia.)
las llensas, y en paus; ¿vritat?
¡Quina rosa més bonica!

ALBERT. ¿Qué dius? (Sempre preocupat.)

LOLA. ¡Uy, qu' estás distret!

Quan m' estigui aquí de fet,
t' ho aviso, si 't mortifica
lo veure flors, es quimera,
perque 'n vull tenir tot l' any;

¡m' agradan tant! No es estrany,
¡com vaig neixe en primavera!
Però, ¿qué fastant callat? (*Adonantsen.*)
¿Me vols dir d' una vegada
quán vé'l meu promés?

ALBERT. (*Apart.*) M' agrada,
¡sapigués que ja ha arrivat!
(*Passejantse agitat y atormentantse l' bigoti.*)
(*Alt.*) Si t' dich que no ho sé.

LOLA. Jo si:
¿eréus que no ho sé qu' arriva are?

ALBERT. ¿Qui t' ho ha dit?
LOLA. (*Rihent.*) La teva cara,
'ls teus nervis, vetho aquí.

ALBERT. Donchs sí, tens rahó, vindrà
d' un moment á l' altre y... res,
com no ve, no hi puch fer mes,
estich impacient.

LOLA. Es cla.
¿Y no vas á la estació?

ALBERT. Ca, dona, no hi vaig perque
no vull que se'm noti re
si sento alguna emoció.

LOLA. Tu mateix.

ALBERT. (*Apart.*) ¡Estich trinant!
(*Entretant Lola haurá acabat d' arre-glar la panera, y ensenyantla á Albert, diu:*)

LOLA. Ja está llesta. Y bé, ¿t' agrada?
¿Vritat qu' es ben combinada?
(*Veyent que no fa cas d' ella.*)
¿Vols fe'l favor un instant
de deixá'l bigoti quiet?

ALBERT. Y tu, Lola, vina aquí,
(*Prenentla per las mans y mirantla fixo.*)
't tinch d' observá.

LOLA. (*Ab gracia.*) ¿A n' á mi?...
¿Que hi vols llegi algun secret
en lo meu front?

ALBERT. Vull mirá
si aquesta prompta arribada
't porta gens afectada. (*Pausa.*)

LOLA. (*Rihent.*) ¿Saps qu' ets maca? (*Fixantshi.*)
¿Vol callá?

- ALBERT. ¿Saps què 'l meu fill, y ho dich jo,
 (Aixó ho diu fort dirigintse á la porta.)
 no es digne de tu?
- LOLA. (Com avans.) ¡Pst! ¿acabas?
 ¿no recordas què mirabas?
- ALBERT. Res, ni un xich de vermelló
 (Observantla sempre:) ...
 tenyeix sas galtas; 'l pols (Li pren.)
 segueix l' seu pas usual...
 La teva fredó 'm fa mal.
- LOLA. ¡Pobre tio! (Rihent.)
- ALBERT. Riu si vols,
 mes ma situació m' espanta.
 Si l' oncle s' hi hagués pensat
 avans de fe un disbarat...
 però 'l testament ho canta.
 «Deixo hereus de tot lo meu,
 »partintsho legalment tot;
 »à l' Albert, lo meu nebèt»
 (aquest so jo pe 'l que 's veu)
 «y à la Dolores» ets tu,
 «orfe del nebò Arnal»
 (lo meu germà), «pero ab tal
 »qu' altre nom no pugui dû,
 »casantse, que 'l de Guitó.
 »Mes dat cas que...
 (Lola l' interromp rihent y segueix ella
 ab molta pressa, com si digués la
 llissó.)
- LOLA. »Mes dat cas
 »qu' ella rompés aquest llas
 »per qualsevulga rahò,
 »y 's casi á sa voluntat,
 »deixo desd' are establert
 »que queda 'l nebò Albert
 »únic hereu del llegat.»
 De tant sentirtho di á tu
 ja ho sé de cor.
- ALBERT. Donchs formal,
 ó 't casas ab en Marsal
 ó no 't casas ab ningù
 y 't quedas per vesti sants,
 porque aquest dot jo no 'l vull.
 ¡Ves si 'l nov no 't cau al ull!
 Perque es diferent d' avants,
 quant erau petits...

- LOLA. Y bè,
es 'l teu fill, y aixó 'm basta;
en sent de là teva casta
serà tot un cavallé.
- ALBERT. ¿Mes tu no l' estimas pas?
- LOLA. ¡L' estimaré! Tant m' has dit
que te de sé 'l meu marit,
que me n' hi fet ben capás.
Seré felis.
- ALBERT. (*Fort vers la porta.*) ¡Vulgau Deu!
(*Se sent tossir detrás de la porta.*)
- LOLA. ¿No 't sembla que hi ha algú en aquí?
(*Signant la porta.*)
- ALBERT. (*Detenintla.*) Ca, es que parlan al jardí.
(*Apart.*) Es allí à la porta. (*Alt.*) 'S veu
qu' es ell que déu arrivá.
- LOLA. ¿Ell dius? Donchs me 'n vaig corrents.
- ALBERT. Te 'n vas? ¿per qué?
- LOLA. (*Ab coqueteria.*) ¿No ho entens?
Sò dona, y 'm vull mirà
al mirall ans que 'ns parlem.
Més que cosi es 'l promés,
y per més que hi ha interès,
fa deu anys que no 'ns veyem.
(*Soptat.*) Ah, escolta; tingas present
que no 't diré may papà.
Tio... tutor... m' es igual,
però papà, no, formal,
no ho lograrás.
- ALBERT. Be, ¿qué hi fa?
Pitjó quan me fassis d'
bavi ó yayo per tot dia... (*Aludint als
nets.*)
- LOLA. (*Rihent fort.*) ¡Avil ja, ja, ¡y ho voldria!
tant jove, tant fresch, tant fi!...
(*Opora una flor de la panera.*)
- ALBERT. ¿Qué fas? ¿y 'l mirall? Ves, au, (*Impa-
cient.*)
que 't sorprendrà.
- LOLA. No, ja hi fet:
vull ferli un bell regalet.
(*Pren una rosa del paner y li posa al
trau.*)
Te la dedico... en lo trau
de la levita. ¡Qué bè!
(*Allunyantse per veure l' efecte.*)

No li faltava altra cosa
que posarse aquesta rosa
per semblá un jove, à fe, à fe.
¡Y vol que li digan avi!
Si has cregut que ho lograriás,
lo qu' es per mi 'n tens per días;
may te faré tal agravi.
(*Se senten passos que s' acostan.*)

ALBERT. Ja es aquí.

LOLA. Me 'n vaig correns.

(*Entra á la porta esquerra.*)

(*Encare no es fora Lola, Marsal treu 'l cap per la porta de la dreta, mentre Albert lo deté apretant la porta.*)

ESCENA II.

ALBERT y MARSAL.

MARSAL. ¿Que ja es fora? (*Desde la porta.*)

ALBERT. !Massa aviat!

(*Havent desaparegut la Lola, entra Marsal.*)

Ten present que m' has jurat
no comprometrem, ¿ho sents?
y 'm farás quedá en mentida.
No t' ho creguis, no li he dit
que vares arrivá ahi nit,
però 't juro per ma vida
que n' hi tragat de veri...
(*Cambiant de té.*)

Tu arrivas are, ¿está entés?

MARSAL. Entesos.

ALBERT. Donchs pe 'l demés,
¿l' has vista? ¿Has pensat bè?

MARSAL. (*Resolut.*) Si.

ALBERT. ¿Y determinas?... (*Ansiós.*)

MARSAL. Ben cla;

que no era gens necessari
fe aquest viatje extraordinari
per dirte aquí de pe à pa,
lo que tant t' hi repetit
cada cop que hi ha hagut correu:
no, no y no. (*Cridant.*)

ALBERT. (*Tapantli la boca*) ¡Baixa la veu!
¡Vergonya! ¿ahónt es un partit

més convenient que la Lola?
tant maca... bona per tot.

MARSAL. Veurás; quant era xicot
me vas enviá á la escola,
contrariant ma vocació,
qu' era jugá tot lo dia,
y per la teva mania
vareig perdre 'l temps milló.
Vaig passarhi dos anys justos
entre llibres y tabola...
No entenç com allí á la escola
no 'm varen matá á disgustos.
Y lo que jo encare estranyo
que hi pogués aguantá taüt...
Sort d' allavors de don Juan
quan li vaig clavá aquell nyanyo...
(*Fa acció de doná un cop de puny.*)

ALBERT. Home, no eridis així
(*Com avants y deturantli 'l bras.*)
y procura està més quiet.

MARSAL. (*Comensant baix y alsant la veu per graus.*)
¿Y quan després d' aquest fet
se 't va ficá á ne 'l magí
que jo era un péssim subjecte?
Vas pensá: «¿s' insubordina?
»donchs fiqueunlo á la marina
»que 'l farán aná més recte.»
Hi vaig aná... á pesar meu,
però á la fi... hi vaig aná.
¡Ciñch anys m' has fet navegá!
y 'l que he patit ho sap Déu.
¿Y has sentit may que 'm queixés?
¿Que vols mes bondat encare?
Y sense aná tant lluny, are,
¿no m' has manat que vingués?
Per tu ja ho veus, tot ho deixo,
'l sol de Cuba, 'ls amichs...
iy un parell d' ulls més bonichs!...
però ho manas, y obeheixo.
¿Soch ó no soch enrahonat?
Pero que tu (pe 'l meu bè)
'm fassis pendre mullé
havent ja cent cops jurat
á un altra, amor sense fi,
mes que 'm tatrixis de banal,

- papá, encar que 't fassi mal
no t' ho podré concedí.
- ALBERT.** ¡Marsal, acabem en pau,
que perdo ja la paciencia!
Has de creure en la experiència
dels meus quarant' anys, babau.
¿Ves que 't costa di que si?
- MARSAL.** ¿Cóm puch dirho sense ganas?
ALBERT. Respecta al menos mas canas.
MARSAL. ¿Ahónt són?
(*Mirantli l' cap cómicament.*)
- ALBERT.** Home, són aquí. (*Al cap.*)
MARSAL. No te las veurá ningú.
ALBERT. ¿Ah, no? ¿y aquestas arrugas?
¡miratelas bè, son dugas!
me las has regalat tu.
Y després, tu ja coneixes
lo que diu l' testament:
ó ve l' teu consentiment,
ó rompem. ¿Qué decideixes?
- MARSAL.** ¡Uy, uy, uy, que t' ho prens fort!
ALBERT. Ningú hi perdrà més que tu.
MARSAL. Jo respecto com ningú
lo que mana l' tio mort;
però francament, per mi
creuria fè una vilesa
no mantenint la promesa
que vareig jurá cumplí,
si 'n fes are una de nova
tant sols d' egoisme guiat.
¡Seria una iniquitat!
ó sinó anem à la prova.
Veyam, aquest casament
¿no es un partit d' interés?
Sols d' interés y res més.
- ALBERT.** ¡No es vritat; qui ho digui ment!
Lo qu' es, ja t' ho diré jo:
per tu es la felicitat,
per la Lola pendre estat,
y per mi una bona acció.
Si 't casas, aixó es l' cel;
serás l' home més ditxós,
y à 'n ella, à més de un espós
que la vetllará ab anhel,
li dono l' que li ha tocat
del testament, que ho perdria

- à favor méu, si no hi 'via
entre mitx ma dignitat.
- MARSAL. Però ¿y aquella infelis
que m' espera ab inquietut?
- ALBERT. ¡Capritxos de juventut!
ja no 't recorda ni aixís.
En cambi aquesta, veurás,
quan la conequis á fons...
- MARSAL. Vaja, no puch.
- ALBERT. (*Desconcertat.*) ¡M confons!
¿no pots?
- MARSAL. (*Resolt.*) No.
- ALBERT. (*També resolt.*) Donchs ja veurás,
acabem aquest enredo
tornant al comensament:
ó t' avens al casament,
ó desd' ara 't desheredo.
Fixat en la meva cara,
¿t sembla si es broma?
- MARSAL. (*Com prenen un partit.*) Bè,
m' hi conformo. Parlaré
ab la Lola.
- ALBERT. ¿Quán vols?
- MARSAL. Are.
(*Albert sona un timbre y surt un criat.*)
- ALBERT. Degas á la senyoreta
que l' espero aquí. (*Lo criat se 'n va.*)
- MARSAL. Però...
¿y si no li agrado jo?
- ALBERT. Si vols tu, aixó no m' inquieta.
- MARSAL. Bueno, ho provaré.
- ALBERT. (*Tranquil del tot.*) Corrent.
(*Suspirant de satisfacció.*)
¡Gracias á Déu, á la fi!
Vamos, tuno, vina aquí,
(*Marsal s' acosta y Albert lo va arreglant segons lo dialech.*)
pósat un xich més decent...
La corbata... are l' ermillà...
la levita així... endevant...
un posat més elegant...
¡no aixi!... així. ¡Cà, no perilla!
¿Y tu ets fill meu? Vaja, n' hi ha
per tornarshi boig, formal.
- MARSAL. (*Apart.*) Tingas astucia, Marsal,
y encare 's podrá adobá.

ESCENA III.

DITS y LOLA.

- ALBERT.** Lola, filla meva, aqui, (*Oferintli'l bras.*)
apoyat en lo meu bras:
fareim las presentacions
ab tota formalitat.
La teva cusina Lola...
(*Presentant: Marsal fa una cortesia entre tonto y ordinari.*)
Lo teu cusinet Marsal... (*A Lola.*)
Perdona si va un xich brut.
(*Veyent la mala impressió que Marsal ha fet á Lola.*)
Com qu' acaba d' arrivà...
MARSAL. (*Interromp bruscament.*)
D' Amèrica, cusineta,
ab un temps endiablat.
Més d' un cop he malehit
l' hora que 'm vaig embarcà...
(*Albert li estira la levita.*)
(*Corretjintse.*) Natural, era tant lluny,
que no s' arrivava may.
ALBERT. (*Ap. á Lola.*) Està sofocat... s' esplica
ab timidés... No es estrany.
LOLA. Marsal, m' sento felis
poguente estrenye la mà
després de tan llarga ausència.
MARSAL. ¡Encaixa, viva Dèu!
(*Estreny brutalment.*)
LOLA. ¡Ay!
(*Retira la mà dolorida y diu rihent á Albert:*)
¡Estreny fort!
ALBERT. (*Apart á Lola.*) L' amor... l' afecte.
MARSAL. Dispensa si t' hi fet mal.
Res, nosaltres som aixis,
tot en gros. Acostumats
á las maniobras d' á bordo,
perdem tot lo delicat.
A copia de tocá cordas
y d' enfilarlos pe 'ls pals,
de menjá pebre y tunyina

y beure canya y conyac,
ni 'ns agradan menjars fins
sino ben quents ó salats,
ni manejà altres materias
que corda, fusta ó quitrà.

- ALBERT. ¿Qué dius are? (*Apart á Marsal.*)
 MARSAL. (*Apart á Albert.*) Es una prova.
 LOLA. (*Apart á Albert.*)
 'M sembla... aixís... un xich franch.
 ALBERT. (*Apart á Lola.*) Ho fa espressament!
 MARSAL. (*Soptat.*) Hala, hala,
 ¿y aquest petó, que no 's fa?
 (*Acostantse á Lola.*)
 LOLA. (*Fugint.*) Però, Marsal, ¿qué vol di?...
 MARSAL. ¿No 'ns hem de casá aviat?
 ¡y donsas au! (*Insistint.*)
 LOLA. ¡Però tio!
 (*Amagantse detrás d' Albert.*)
 ALBERT. (*Ap. á Lola.*) Veus? tot aixó es voluntat.
 (*Alt.*) ¡Pobre xicot! bè, conténtal.
 LOLA. Si ho desitjas, al instant.



(Ofereix ab gracia y modestia 'l front á
 Marsal, que li fa dos grossos petons
 á la cara. Lola s' aparta desconcer-
 tada.)

- ALBERT. ¡Tant mateix, es un xich massa!
(Apart content.)
 Y jo temia... (Alt.) Marsal,
 modérat, home, dimontri,
 prou que 'l temps 't sobrarà.
- MARSAL. ¿Si are 'ns deixessis á solas?
(Apart á Albert.)
- ALBERT. Res més just: os heu deixat
 quan os unian 'ls jochs,
 y os acabeu de trová
 à punt d' uni vostras vidas,
 y es milló arreglarho avants.
(Ap. á Lola.) Animal, qu'es un poruch.
- LOLA. (Apart á Albert.)
 ¡Hum! no n' hi ha necessitat.
- ALBERT. (Apart á Marsal.)
 Marsal, sobre tot, judici.
*(Alt.) Jo are me 'n vaig. En tornant
 sols vull que 'm digueu 'l dia
 que os tirarán trona avall.
*(Fa un signo significatiu á Marsal, un
 altre á Lola y se 'n va.)**

ESCENA IV.

LOLA y MARSAL.

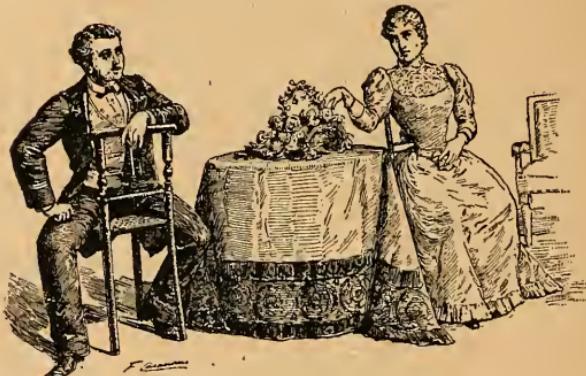
- MARSAL. (S' assenta á cavall d' una cadira, y
 després d' un moment de silenci, diu:) (S' assentantse per fè alguna cosa.)
 ¿Donchs està escrit que tu y jo
 siguem marit y mulle?
- LOLA. Sembla. (Miràntsel un poch sorpresa y
 assentantse per fè alguna cosa.)
- MARSAL. (Sospirant.) Però... (Treu un cigarrillo, l' encen y fuma.)
- LOLA. (Fingint no adonarsen.) Però... ¿qué? (Se 'l mira.)
 ¡Quin posat prens més... d' alló!
- MARSAL. ¿Qué vols di? ¡Aboca! (Veyent que no
 gosa.)
- LOLA. Segù,
 un posat... d' original.
- MARSAL. ¡Jem! es 'l meu natural.
(Fumant tira la cendra sobre la alfombra.)

¿Y que no 't xocan á tu
'ls originals?

LOLA. Segons.

N' hi ha de simpàtichs, y n' hi ha
d' antipàtichs; però es clà,
en totas las condicions,
's toleran per capritxo,
mes...

MARSAL. (*Completant.*) ¿No 's prenen per marit?
Es just, cusina, ben dit.



¿Y quins, segons 'l teu ditxo,
te són antipàtichs? ¡Bah!
Parla, no 't sápiga greu
serme ben franca.

(*Acabat un cigarret n' encen un altre,
tirant sempre la cendra á terra, y
sense evitar que'l fum vaja als ulls
de Lola, que tus y está visiblement
contrariada.*)

LOLA. ¡Ay Dèu meu!

'ls que no saben guardá
atencions ab las senyoras,
mes que siga... expressament.

(*Oferint lo porta-cendra á Marsal.*)
Si no 't vingués malament,
la cendra... (*Indicant que li pót tirá.*)

MARSAL. (*Rehusant.*) Gracias, Dolores,
no acostumo.

LOLA. (*Continuant.*) Aquell que invoca,
per fè 'l seu gust, la costum.

- MARSAL. ¿Veus, per exemple, aquest fum?
 ¡sempre l' cigarro à la boca!...
- (*Fent 'l desentés.*)
- LOLA. ¿Y aquets t' agradaan, cusina?
- MARSAL. Com l' fum als ulls. (*Fent desvaneixer un nuvolet ab lo mocadó.*)
- MARSAL. (*Afectant sorpresa.*) Carat,
 ¿quo t' molesta?
- LOLA. La vritat,
 'm molesta y m' amohina.
- MARSAL. ¡Dimontri, si que 'm sap greu!
 (*Llensa l' cigarro.*)
- Si no fumo, crech que 'm moro;
 mira, es tant lo que l' anyoro,
 que no 'm llevo, si apropi meu
 no tinch l' cigarro à punt;
 y 'l mateix faig per dormi.
- LOLA. ¿Y l' tio està tip de di
 que no tens vicis?
- MARSAL. (*Rihent.*) ¡Quin un
 per doná informes dolents!
 'Ls pares son sempre pares.
 Qui 't dirá las cosas claras,
 si es que té bons sentiments,
 es l' promés. Com à tal
 m' he imposat la obligació
 de ferte una confessió
 escabrosa... original.
 Però avans t' haig de pregá
 que 'm diguis sense enganyarme;
 ¿te sents capás d' estimarme?
- LOLA. Me fas riure, ja, ja, ja!
 T' estimo... com à cusi,
 però estimarte així... ab foch,
 quan encare fa tant poch
 que ns veyem, no t' ho puch di.
- MARSAL. ¿Però 'm prens, segons veig jo,
 per marit?
- LOLA. Així ho confio...
 es un desitj del meu tío.
- MARSAL. (*Ab intenció.*) ¿Del tío mort, eh?
- LOLA. (*Ingenua.*) No, no'
 del viu, del viu.
- MARSAL. ¿Y has pensat,
 al acceptá l' compromís,
 ab si jo t' feya infelís?

- LOLA. May me n' hi preocupat.
(Ab naturalitat.)
 Ja no m' ho aconsellaria
 l' oncle, si no 'm convinguès.
- MARSAL. ¿De modo, que si 't digués
 no 't casis?
- LOLA. (*Segura.*) No 'm casaria.
- MARSAL. Allavoras puch parlarte
 tal com sento, perque ¿saps?
 'm daba molts mal de caps
 la manera d' avisarte
 que ja estich enamorat
 d' un altra; que 'm correspon,
 y que per res d' aquest mon
 faltaré à lo que hi jurat.
 Però com crech qu'es millò (*Desenvolt.*)
 per no destorbá certs plans,
 lo di las cosas avans,
 t' ho dich. ¿M' esplico, si ó no?
- LOLA. (*Aturdida.*) ¡Y ab una franquesa... rara!
- MARSAL. De mariné.
- LOLA. (*Com avans.*) ¿Y es vritat
 que tu estás... enamorat?
- MARSAL. ¡De dos ulls!... 'ls veig encare;
 grossos aixis... negres, lluhents...
 ¡T juro que en tot lo mòn
 ulls més hermosos no hi són!
- LOLA. (*Picada.*) ¡Gracias!
- MARSAL. (*Ab sorna.*) ¿Que fem cumpliments?
- LOLA. Donchs à n' à mi, pe 'l que 's veu,
 'l tio... no enteuch perquè...
- MARSAL. (*Ab misteri.*) 'L papà ho fa pe 'l téu bè...
 y un xich també pe 'l bè seu.
- LOLA. ¿Pe 'l seu? 'M sembla al contrari.
- MARSAL. ¡Qu' ets ignorant! Cásat tu,
 y ell, més felis que ningù,
 tot va pe 'l camí ordinari.
 Però mentres ets soltera
(Ab molt misteri.)
 li privas certas accions...
 are que tè aspiracions...
 Oh, y qu' es la sèva fal-lera.
- LOLA. Però esplicat.
- MARSAL. ¡Es senzill!
- (Marcat.)* ¡S vol casà!
- LOLA. (*Sorpresa.*) ¿Qué dius are?

- MARSAL. ¿Qui vol casarse, 'l teu pare?
 MARSAL. ¿No ho saps?
 LOLA. Cà, no hi ha perill.
 MARSAL. 'T dich que n' estich segú.
 MARSAL. ¡Y que serà un gran marit! (*Marcat.*)
 Jo ja hi complert; tot t' ho hi dit;
 are decideixes tu.
 Degas si, y es cosa feta;
 diga no, y prench 'l vapor
 y retorno 'l meu amor
 à aquella infelis. ¡Pobreta!
 Jo vaig à la galeria
 à fumarhi; tu entretant
 pots quedarte meditant
 lo que 't convé. Lola; tria.
 (*Se'n va al terradet y s'asseu á la vista
 del públich; treu un cigarrillo, l'en-
 cen y fuma, seguint ab la vista 'ls mo-
 viments de Lola.*)
 LOLA. (Reflexionant.)
 Vamos, res, 'm ve de nou.
 ¿L tio enganyarme així?
 Però bè, ¿qué hi tinch que di
 si pensa en casarse? Oh, prou.
 (*Com si estés engelosida.*)
 Ves si de mi 's vol desfè,
 ¿per qué no 'm parla ab franquesa?
 ¿A qué ve aquesta estranyesa?
 ¡Dolent! Ja sé 'l que faré.
 Avuy me'n torno à la torre,
 al costat de l' altra tia.
 Si, tots 'ls plans que tenia
 valdrà més qu' ls deixi corre.
 'L eusí... (*Mirántsel.*) ja no es per mi.
 Un altre... primé que tot
 si 'm vol, 'm voldrà pe 'l dot.
 ¿Y donchs, quin serà 'l teu fi?
 MARSAL. (Alsantse tot d' un plegat y adelantant-
 se, crida:) ¡Cusina!
 LOLA. ¿Qué?
 MARSAL. M'ha acudit
 tot fumant, un pensament.
 ¿Qué disposa 'l testament?
 Qu'has de pendre per marit
 un Guitó.
 LOLA. ¿Bè, y qué?

- MARSAL. A ne 'l mon
sols n' hi ha dos, crech, de Guitó;
primè 'l pare; després jo.
Ja saps 'ls meus plans quins són:
ab mì donchs no hi pòts contà.
Queda solzament 'l pare.
(*Llença una bocanada de fum, y diu:*)
¿Per qué no t' hi casas?
LOLA. (*Agafada per sorpresa.*) Y are,
¿qu' ets boig?
- MARSAL. Formal.
LOLA. (*Rihent.*) ¡Ja, ja, ja!
MARSAL. No riguis, no. Entre ún marit
ab dos anys menos que tu,
y un ab uns quants més, segú,
no es dubtós pendre un partit.
¿Qui diria que 'l meu pare
sigués molt més vell que jo?
Y després, es tant senyó,
tan elegant... ¡Quina cara,
quins ulls, quinas dents, quin peu,
y quina mà més bonica!...
més de la meytat més xica
que la meva; à fè de Déu.
Mira, 't parlo sense broma;
si fos à la teva pell,
devent trià entre jo y ell,
'm quedo ab ell.
- LOLA. Vamios, home,
¡deixa está tranquil al tio!
tant formal y serio qu' es.
MARSAL. (*Ab intenció.*) Si no 's casa per res més.
LOLA. (*Seria.*) ¡Vaja, 'm sembla que somio!
¿Allavoras tot lo bo
que m' ha dit de tu?
- MARSAL. Es mentida.
LOLA. (*Ressentida.*) ¡No hauria dit en ma vida
qu' ell me fés tan mala acció!
MARSAL. ¡Parla ab ell, y 't diu qu' es bona!
Ey, per xó, si 'm vols à mi,
tu mateixa, 'm tens aqui.
LOLA. Marsal, ja fa massa estona
que dura la broma.
MARSAL. ¿Veus?
ja rius menos que primè.
Creume, à ne 'l mon no hi ha ré

- que no vaja per sos peus.
 ¿Jo no puch?... donchs ell.
LOLA. (*Se l' mira y torna á riure.*) ¡Ja, ja!
MARSAL. Riu si vols, mes, ves pensant.
 (*Se senten passos.*)
 ¡Hola, veig que ve! Endevant:
 suposo que hi vols parlá.
 Enrahonant, l' observas bè,
 sobre tot 'ls ulls.
LOLA. (*Rihent.*) Marsal,
 jets un gran original!
 ¡ja, ja, ja! l' observaré.

ESCENA V.

ALBERT Y DITS.

- ALBERT.** (*Apart desde la porta.*)
 ¿Sembla que riuhen? bon signe.
 (*Alt.*) ¿Y donchs? ¿y donchs?
 (*A Marsal que s' acosta.*)
MARSAL. (*Apart á Albert.*) Ja està fet.
ALBERT. (*Apart á Marsal.*) ¿Hos heu entés?
MARSAL. (*Apart á Albert.*) Està clà.
ALBERT. ¡Bravo, noy, 'm fas content!
 (*A Lola.*) Y tu, ¿qué 'm dius?
LOLA. (*Apart á Albert.*) Vull parlarte.
ALBERT. (*Apart.*) Comprench, primé ab 'l promés
 y després ab 'l papá.
 (*Alt.*) Marsal, vesten un moment.
 (*A Marsal, fent la mitja rialleta.*)
MARSAL. Desseguida.
 (*Cóm si no esperés altra cosa.*)
ALBERT. Espérat, home,
 vina als meus brassos primé:
 tinch desitj de demostrar-te...
MARSAL. (*Interrompent.*) Are no; ja tindrem temps. (*Rehusant.*)
ALBERT. Està vist, aquets marinos
 tots son tallats pe 'l mateix;
 per fora vos semblan óssos
 y per dintre son anyells.
 (*Marsal se disposa á anarsen.*)
 ¿Cóm? ¿te 'n vas sensa donarli?...
 (*Indicant una abrassada á Lola.*)

- MARSAL. ¿Gare qu' ella hi vindrà bè?
 MARSAL. Ab molt gust. (*Va per abrassá á Lola.*)
 LOLA. (*Retxassantlo ab gracia.*)
 Per 'vuy n' hi ha prou.
- MARSAL. (*A Alb.*) ¿Veus? es ella que no ho pren.
 En quant á mi...
 ALBERT. Deixau corre.
- MARSAL. (*Ap. á Alb.*) Jo ja he fet l' meu papé.
 Are t' toca á tu. (*Apart.*) Si 'n surts
 t' asseguro qu' est valent. (*Se 'n va.*)

ESCENA VI.

DITS *menos* MARSAL.

- ALBERT. (*S' asseu al costat de Lola y li pren una
 mà afectuosament.*)
 Vétens aqui, filla meva,
 à solas, com dius que vols.
 Lo que 'm vols di, s' endevina;
 l' ocasió s' ho porta. ¡Oh!
 ¡si tu sapiguessis, Lola,
 quánt bat més libre l' meu cor!
- LOLA. No t' acuso perque crech (*Ab ressentiment contingut.*)
 qu' era bona ta intenció,
 però...
 ALBERT. ¿Però qué vols di?
 ¡Ah, ja ho veig! Aquet xicot
 t' haurá esplicat que desde ahí
 es aquí á casa, y que jo...
 LOLA. Ah, ¿desd' ahí? ¡Aquesta es nova!
 ¿Desd' ahí? No, no es res d' això;
 però me n' ha ditas tantas,
 tantas!...
- ALBERT. ¡Quinas confusions!
 (*Comensant á perturbarse.*)
 Ah, ja hi caich. ¿L' teu promés,
 avans d' estrenye aquet jou,
 t' ha confessat 'ls pecats?
- LOLA. Sí, justa, ha fet confessió.
 ALBERT. (*Apart.*) ¡Bè podia estalviarsho!
 (*Alt.*) S' ha portat com correspon,
 y li alabo l' gust. ¡Gran cosa!
 T' haurá parlat d' uns amors...

d' una trena de cabells...
 de cartas per tirá al foch...
 vaja, ré, tot cosas rancias
 que no t' han de fé aprensió.
 L' home que está per casarse
 pót compararse á un pintó
 qu' ha acabat de pintá un quadro
 y está descontent de tot.
 Rasca que rasca la tela,
 combina uns altres colors,
 y allí ahont si veya primé
 núvols foscos com 'l plom,
 ell hi pinta un cel seré
 ab una posta de sol;
 y las furientes onadas
 promptes á engolirho tot,
 converteix en mar tranquil
 que 'ns brinda ab lo seu repós,
 trasparent... com 'ls teus ulls
 desde 'ls quals se 't veu 'l cor.
 Somriu als colors del quadro
 d' un porvenir, qu' es dels dos,
 y ajuda á rascá la tela
 del passat.

- LOLA.** ¡Ay tant debó!
 ¡Tu no ho saps lo que m' ha dit!
ALBERT. ¡Espliecat, per compassió!
LOLA. Qu' ha dat ja paraula á uu' altra
 de casament. Que no 'm vol.
ALBERT. (*Apàrt.*) ¡Pillo, me l' ha ben fregida!
LOLA. Justifiquis are.
ALBERT. Prou.
 (*Aparentant pèndresho á broma.*)
 Ja, ja, ja, ¿y tu t' ho has cregut?
 ¿no has comprés qu' era un complot?...
LOLA. (*Ab convicció.*) Tío, ja tot es inútil,
 ¿No veus com t' has tornat roig?
 Prou menti. (*Seria.*) Aquest matrimoni
 no pót ferse.
ALBERT. (*Espantat.*) Lola, jaixó
 no m' ho digas, ni per broma!
 Per mi no son més que jochs
 de 'n Marsal, qu' es un criatura.
LOLA. ¡Vaya uns jochs!
ALBERT. Tu mira 'l cor,
 y veurás qu' es excelent.

- ¿Tu creus que ab mas convieccions
fóra capás d' enganyarte?
No 'm fassis tant poch favor.
Jo sols vull ferte félis,
mes que pesi á tot lo mon.
- LOLA. (*Ab malicia.*) ¿De debó 'm vols fè felis?
- ALBERT. ¿Que pòts duptarho?
- LOLA. (*Com avans.*) No, no.
Sols hauria preferit
més franquesa entre tots dos.
- ALBERT. 'L eas es que .. ¿veus? jo creya...
LOLA. Jo també 'me feya ilusions.
Mes tu no has de condèmnarte
per mi, á eterna reclusió.
Tu ets jove, y no es gens estrany
que tingas aspiracions...
- ALBERT. ¿Qué enrahonas? (*No comprenent.*)
LOLA. (*Continuant.*) Oh, per mi:
no tindrás pas cap destorb:
demà mateix me 'n iré.
Però quan no estiguis sol,
quan, com es molt natural,
trobis companyia...
- ALBERT. ¿Jo?...
¿qué dimontri t' empatollas?
- LOLA. (*Continuant.*) Allavoras, si es que ho vol
la tia, tornaré ab tu,
es di, ab vosaltres; y com
faig avuy, vos ompliré
tota la casa de flors.
¿Veus com no 't diré mayavi?
- (*Rihent, però conmoguda.*)
m' ho estava indicant 'l cor.
- ALBERT. ¡Lola, m'has fet posá serio (*Conmogut.*)
M' has parlat ab un cert to,
com may t' havia sentit.
Rius, y 'l teu riure 'm commou.
¡Fins me daria al dimoni
pensant qu' aquell tabalot
tenia un tresor aixís
y me 'l llença pe 'l balcó!
No 't cremis, potsé val més.
Veurás, si ho pensas un poch,
qu' en Marsal es massa jove.
Tè dos anys menos que jo.
Las donas, passant dels trenta,

anem perdent poch à poch,
mentre 'ls homes à quaranta
encara esteu à la flò.

ALBERT. (*Cofoy.*) ¡Tant com à la flò!...

LOLA. Segú.

Y donat cas que 'l teu noy
ab 'l temps trobés en mi
las qualitats que tu vols,
¿creus tu qu'aixó m' bastaria?
Tu no ho creus ni jo tampoch;
perquè quan 'ls meus cabells
se 'm 'nessin blanquejant tots
y 'ls seus se quedessin negres...
com 'ls teus... ¿eréus de debò
que 'm servirian de res
mas virtuts? ¡Fora ilusions!
Are si 'n Marsal tingués
deu ó dotz' anys més que jo,
allavors podria sè:
però ab dos menos, y 'l cor
traspassat per uns ulls negres...
tu mateix lligal si pòts.

ALBERT. ¡Uf, benehit testament!
(*Desesperant de trobarhi remey.*)

¡Ditxosa deria de nom!

LOLA. ¿Guitò? sí, es un nom bonich.

ALBERT. De gent honrada. Però
si d' homes de bé n' hi haguessim
no més que dos en lo mon,
'l meu fill y jo...

(*S'atura com inspirat per una idea
vaga: mira á Lola; s'alsas: torna
á seure; s'arregla la corbata, 'ls ca-
bells, torna á alsarse... torna á seure,
y s'mostra molt agitat.*)

LOLA. Es vritat,
de Guitò no més n' hi ha dos,
'l teu fill y...

ALBERT. (*Prompte.*) ¡Jo!
(*Treu 'l mocadó y s' aixuga 'l front.*)

LOLA. Y tu. ¡Tio!
(*Veyent que la mira ab insistencia.*)

¿Per qué 'm miras aixis?

ALBERT. (*Cortat.*) ¿Jo?
Cá, no, t' enganyas, ets tu
que 'm miras. (*Alsantse.*) ¡Quina caló!

(Passa per devant del mirall y 's mira.
Torna á assentarse y 's fa vent ab lo
mocadó, y no sap cóm torná á co-
mensá.)

¿Creich qu' avans parlavam d' anys?

¿Tu deyas que son millors
ls matrimonis que tenen

la diferència major...

(No gosant quasi dirho.)

de part del marit?

- LOLA. Així,
ho he sentit di més d' un cop.
- ALBERT. Y... perdona... no 'm recorda
¿quànts anys deyas?...
- LOLA. ¿Qué sé jo?
Deu... dotze... quinze...
- ALBERT. (Ajudantla.) ¿Divuyt?
LOLA. (Sofocada.) Hasta divuyt, ¿per qué no?
ALBERT. Con tal que l' home estigués
(Va escalfantse sempre.)
ben conservat, tingués tots
'ls cabells, las dents...
- LOLA. (Que ja no sap qué di.) Cert que...
(Sopte.) Tio, ¿quànts anys tens tu?
- ALBERT. ('S passay repassala mápe'l front.) ¿Jo?
Contau tu. Vareig casarme
à vint anys, al primer vol...
vaig sé pare als vintihú...
vaig enviudà als vintidos...
En Marsal va fè vint anys
'l mes passat. Donchs...
- LOLA. (Contant á sa manera.) ¡Dinou!
ALBERT. (Agafantla.) ¿Qué contas?
LOLA. Conto que tens
uns dinou anys més que jo.
- ALBERT. Dolores ¿saps que 'ls teus contes
easi 'm farán torná boig?...
- LOLA. (De repent.) Tio, vols sabé'l que'm deya
en Marsal?
- ALBERT. (Mal humorat.) ¡Ximplesas!
- LOLA. (Ab coqueteria) No.
Deya—¡cásat ab 'l pare!—
- ALBERT. (Sorprés.) ¿Aixó? ¡Ves, pobre xicot!
(Ab tendresa cómica.)
- LOLA. ¿Donchs ell te deya?... ¿Y tu, Lola?
Jo al principi he rigut molt.

ALBERT. .¿Y are?... (*Pendent dels seus llabis.*)

LOLA. (*Senyala la seva cara conmoguda, ab los ulls espurnejant.*)

Y are... ja no rich!

(*Fuig rápidament.*)

ALBERT. (*Aturdit.*) ¡Ah, sò l' home més ditxós!

ESCENA VII.

ALBERT sol.

(*Per alguns instants queda estàtich. Durant la llarga pausa mostra per medi d' accions la estranya batalla que té al cor. Poch à poch se va asserenant, com persuadintse à si mateix.*)

ALBERT. ¿Per qué no? 'L nostre bon tio
¿qué disposa? «Peró ab tal
(*Com si ho llegis.*)
«que 's diga Guitó.» En Marsal
(*Reflexionant.*)
no la vol, y 'no porfio,
tenint 'l convenciment
que l' haig de fe desgraciat.
¿Un altre?... Cá, disbarat,
pues segons 'l testament,
la Lola perdria 'l dot;
y no vull que 's puga di
que m' ho he manegat així
per quedarmho després tot.
(*Grave.*) ¡Vaja, es un cas de conciencia!
Aixis tot se desgabella.
Com no puch permetre qu' ella
s' estiga fent penitencia
sens familia, sens consol,
sense un marit que l' estimi...
Però... no vull que s' hi arrimi
un ximplet... un qualsevol,
que, Déu nos en quart, potsé
nos la mataria aviat...
sinó un home reposat,
serio, en fi, un home de bê.
(*S' acosta al mirall y torna enrera.*)
Si en Marsal 'gués consentit...
Si la Lola hagués volgut...»

(*Volent convénses á si mateix.*)

Jo he fet tot lo qu' he pogut
per realisá aquest partit.

Peró ja qu' ls meus afanys
no han lograt aquesta unió,
¿no es lícit que ho provi jo?

(*Pausa curta.*)

¿Qué són, al fi, quarant' anys?

(*Facilitant las cosas.*)

Res, si es la edat més bonica:
may m' hi sentit ab tant foch.

Ja m' ho deya ella fa poch...
Veyám, miremse una mica.

(*S posa davant del mirall.*)



Es vritat, no estich gens mal.

Ha parlat dels meus cabells...
si n' hi ha algun de blanch entr' ells

no 's veu; ho ha dit en Marsal.
¿Y 'l bigoti? No li agrada

que 'l fassi aná á tort y á dret.

(*Se l' arregla.*)

Es just. ¡Semblo un jovenet
de la primera volada!

La idea ha estat del meu fill.

Si tinch de di la vritat,
jo may hi hauria atinat;

¡y pensà qu' es tant senzill!

M' ha posat aquesta rosa

(Recordant la primera escena.)
 que m' escau que ni pintada.
 Ho ha dit quan me l' ha posada:
 «no li faltava altra cosa.» (Torna al mirall.)
 ¡Dèu meu, qué verzell estich!
 Si durés un altre dia,
 es segú que no podria
 resistirho. Tal com dich.
 (Marsal va per entrá y 's queda á la
 porta observant.)

ESCENA VIII.

ALRERT y MARSAL.

- MARSAL. (Apart.) Hola, ¿s' mira?... Ja està fet.
 (S' acosta.)
 (Alt.) ¡Papá!
- ALBERT. (Sorprés.) ¿Qué?
 (Allunyantse de pressa del mirall.)
- MARSAL. ¿Que t' he espantat?
 ¡Perdona! Mes t' hé buscat
 per parlá ab tu.
- ALBERT. (Ab afecte.) ¿Sí, pillet?
 Jo també tinch que parlarte.
 ¡Marsal, tu vals més que l' or!
 M' has fet coneixe un gran cor.
 ¡Vina aquí, vull abrassarte!
 (Marsal se deixa abrassá.)
- MARSAL. (Ap.) ¡Vaja, hi ha caigut! (Alt.) Papá,
 no sé cóm podré agrahi
 lo que m' acabas de di,
 però t' ho vull demostrar.
 Venia... (Indecis.)
- ALBERT. ¿En qué puch servirte? (Oficiós.)
- MARSAL. Per... (Com avans.)
- ALBERT. No fassis cap embut,
 digas clá, ¿per qué has vingut?
- MARSAL. Ja que t' agrada, per dirte
 qu' he reflexionat milló...
- ALBERT. ¿Qué?
- MARSAL. Lo del meu casament.
- ALBERT. ¡Ah!... ¿y q' n'has pensat? (Sobressaltat.)
- MARSAL. (Ab senzillés.) Francament,

hi vist que tu tens rahó.
 Un partit com la Dolores
 es un tresor, ben mirat.
 La seva ingenuitat,
 sas gracies encantadoras,
 l' seu seuy, l' seu cor, són
 qualitats tant d' estimà...
 qu' arrivan à trastorná
 l' cap... més serio del mon. (*Marcat.*)
 Per xó ab la conversació
 qu' hem tingut, m' he decidit.

ALBERT.

MARSAL.

¿A qué? (*Alarmat.*)

Home, à sé l' seu marit,

y quan més prompte, milló.

¿Veyám si aquesta vegada
 estarás content?

ALBERT.

(Agitat.) ¡Oy tal!

Però... pénsaho bé, Marsal;
 no comprehch... ¿no l' has rehusada?
 ¿Després d' haverli plantat
 tants disbarats?

MARSAL.

Li diré

qu' ha estat una broma.

ALBERT.

¿Y qué?

¿y si no 't creu?

MARSAL.

Ja he pensat

ab que tu m' ajudarás
 à convéncela. T respecta,
 sé que 't porta molt afecte... (*Marcat.*)
 y ab poch la convencerás.

ALBERT.

Si, ja ho veig... Però després

aqui ab ella havem parlat
 de diferencias de edat...Tens dos anys menos, y aixó es
 un gran mal, si no ho sabias,
 que 't podria costá car,
 y que més prompte ó més tart
 crech que te 'n penedirías.
 Si tu, suposem, tinguessis...

(Ab elocuencia.)

MARSAL.

¿Diguem, deu ó dotze anys més?...

(Com endevinancho.)

ALBERT.

Allavors ni fet esprés (*Deixantsi caure.*)
 t' exigia que 't casessis.

Però ab menos...

MARSAL.

Ben senzill,

- I' edat no 't donga desfici:
 's supleix ab 'l judici.
ALBERT. (Escapantli.) ¡Bon judici!
MARSAL. Sò 'l teu fill,
 y no més t' haig d' imitá.
 En quant à aquella d' allí
 (Aludint á la promesa lluny.)
 que s' està morint per mi,
 si vol ja 's consolará.
ALBERT. No comprehench per quins motius
 li has de fé tant mala acció.
MARSAL. ¿Are es mala? (Fingintse sorprés.)
ALBERT. Si, senyó.
MARSAL. ¿Saps que 'm sembla que 't desdius?
ALBERT. Jo no 'm desdich.
MARSAL. ¡Qu' has cambiat!
 ¿No cridavas, fa un moment,
 «ó acceptas 'l casament,
 »ó quedas desheredat»? (Estrafentlo.)
 ¿Peró y aquella infelis
 que m' espera ab inquietut?
 «Capritxos de juventut,
 »ja no 't recorda ni aixís.
 »Has de creure á ne 'l teu pare,
 »que té quaranta cinc anys...»
ALBERT. ¡Quaranta hú! (Interrumpintlo.)
MARSAL. (Continuant.) «'Ls desenganys
 »m' han arrugat ja la cara
 »y tinch cabells blanchs...»
ALBERT. (Desconcertat.) ¡Y bé,
 ¡fes 'l favor, si així 't plau,
 de deixá 'ls cabells en pau!
 Si ho he dit ¿qué n' has de fé?
MARSAL. Y are que vinch y que 't dich
 —aqui 'm tens, —'m fa estranyesa
 veure que gaire be 't pesa.
ALBERT. ¡No es vritat, sempre hi estich!
MARSAL. ¡T confons!
ALBERT. (Sobre espinas.) ¿Qui, jo?
MARSAL. Segú,
 y casi 'm fas sospitá...
 (Titubejant expressament.)
ALBERT. ¿Qué? (Apart.) ¡Jo suho!
MARSAL. Parlant clà,
 que tot fent 'l sonso, tu
 treballas per compte teu.

- ALBERT. (*En l' extrem de la confusió.*)
 ¿Qui?... ¿jo?... vamos... ja... vull di...
 res... no es vritat .. y á la fi...
 ¿y si fos? (*Quadrantse*)
- MARSAL. Molt bé per Deu!
 (*Com si tingués una gran sorpresa.*)
 ¿Si fos?... ¿y ho dius tu?... ¿si fos?
 Y ho diu aixis... tant senzill...
 ¡L pare rival del fill!
 (*Com no poguentse convéncer.*)
 ¡Vaja, es un cas horrorós!
 ¡Si l' mon ho arriba á sabé! (*Cridant.*)
- ALBERT. Calla, ¿que t' has alocat? (*Tapantli la boca.*)
 ¡Tu somias! No es vritat,
 ¡jo no he dit ré, no he dit ré!
- MARSAL. Cá, ja es massa tart, papá:
 ¡tu mateix t' has fet traició!
 (*Apart.*) Foch á la metxa. (*Alt.*) Jo no
 he vingut per disputá.
 Però ab lo que aquí ha passat
 't declaro ben clá y net:
 (*Fort.*) la Lola es meva de dret;
 ets tu qui me l' ha donat.
 ¡Y ay del que la persegueixi!
- ALBERT. ¡Si .. si... es teva! .. ¡Si ella vol,
 caseuvos, deixeume sol...
 ¡y que Deu vos beneheixi!
- MARSAL. Amen. ¡Cusina, cusina!
- (*Cridant vers á la porta.*)
- ALBERT. (*Mateix joch.*) ¡Lola, Lola!

ESCENA ÚLTIMA.

DITS y LOLA.

- ALBERT. Vina aquí.
- LOLA. ¿Qu' es lo que voleu de mi?
- ALBERT. Are ho sabràs, corre, vina..
 Hiha, qu' aquest'm confirmava (*afectat*)
 lo que t' he dit fa un moment.
 'M deya que l' casament...
 ell mateix me demanava...
- MARSAL. Espera. Ans de continuá,
 (*En to molt serio.*)

té; llegeixho tu, Dolores.

(*Entregantli un telegrama que 's treu de la butxaca.*)

Es un parte. Fa tres horas
que 'l tinch, y 'm crema la má.

LOLA. (Llegeix.) «Desembarcats felismen-
»à Barcelona. Hem pres via
»del Empalme. Avuy mitj dia
»arribem. Espérans tren.
(*Lola y Albert no comprenen.*)
»Albert» (*Entre sí.*) ¿Albert? «está bò.
»T' abrassa—Sofia.»

ALBERT. (Com despertantse.) Y bé,
¿qui son aquets?

MARSAL. T' ho diré,
la mullé y 'l fill.

LOLA. ¿Y aixó?...
¿Casat?...

MARSAL. Y ab familia. (*Entre cómich y serio.*)

ALBERT. (Que no sap convéncers.) ¡Cá!
¡No es vritat... jo no ho puech creure!

Marsal, ¿tu?... (*Agafantlo pe 'l bras.*)

MARSAL. (Abaixant 'l cap.) Are ho podrás veure,
perque no poden tardá.
(*Ab dignitat.*)

La meva mullé, 'l meu fill...
Una dona que pót d'ú
ben alt 'l front, com jo y tu...
sense tacá 'l nostre brill...
Un ángel de cabell ros
que porta 'l teu nom, Albert.

ALBERT. ¡Casat! (*No acabantsho.*)

MARSAL. Ja fa un any cumplert.
Per 'xó comprendreu tots dos,

que tenint ja una altra dona,
no 'm podia pas casá.

LOLA. ¿Y per qué no ho deyas clá?
MARSAL. (*Cómicament.*)

¡Y es ella la que enrahoná!
(á *Lola*) Perque primé 'm convenia
que 'm deixessis sense pena,
(*als dos*) y forjarvos la cadena
que os uneix desde aquest dia.
(*A Albert.*) Pare, si per fé brota
la flama del teu afecte
t' he hagut de faltá al respecte...

(A *Lola*.) Si per poderte enganyá
lo que no só t' he fet veure...

(*Conmoventse per graus.*)

¡Perdoneume! Feume part
à prop de la vostra llar,
y al seu entorn podrem seure
ella... tu... jo... y al costat
aqueys dos que 'ns porta 'l tren,
que són la causa ignoscent
de vostra felicitat.

(*Tots tres están conmoguts. Pausa.*)

ALBERT. ¡Lola! (*Entre trist y alegre.*)

LOLA. ¡Tio!

(*Mirántsel sonrinen ab aire conformat.*)

MARSAL. (*Reprenden són bon humor.*)

¿No ho veieu?
Al fi hi sortit ab la meva.

¡Papá, dom la mà... la teva! (*á Lola*)

(*Fent lo que indica 'l dialech.*)

Casi be sempre veureu
que 'ls pares solen doná
als fills la benedicció...
Donchs aquest cop seré jo
'l qui vos la donará.
(*Se sent xiulá 'l tren lluny.*)

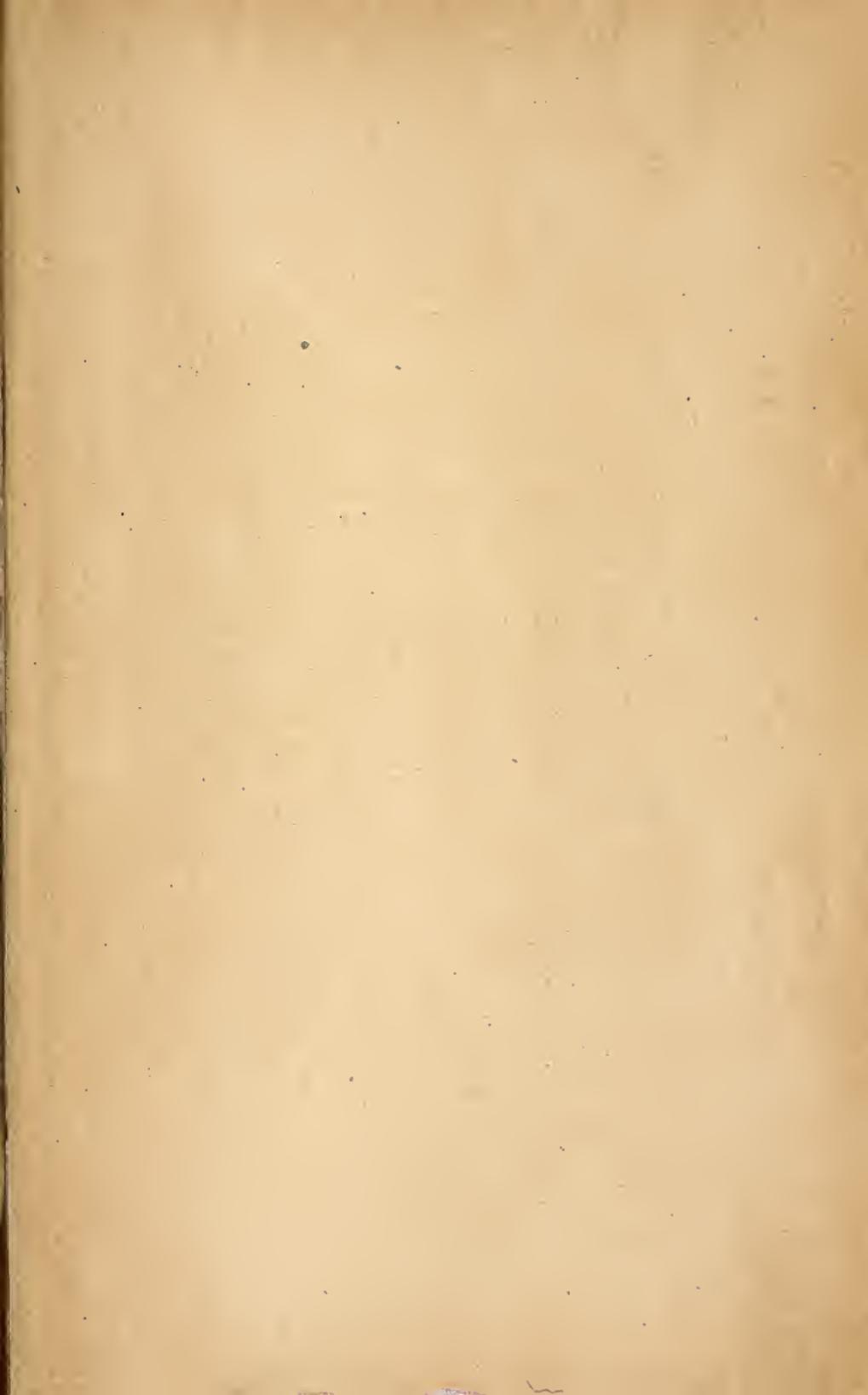
¿Sentiu? Es 'l tren que ve
ab ells.

ALBERT. Anem desseguida.

(*Forman un grupo tots tres y s' encami-
nan cap á la porta. Albert se repensa
y diu:*)

¡Qué dolsa será la vida
entre fills, nets y... mullé!
(*á Mar.*) Tu l' última voluntat
del pobre tio has compresa.
Te dech més que la riquesa,
te dech la felicitat.

Y si en aquesta ocasió (*al públich*)
sento á vostés aplaudi,
creguin que no cabré en mi
de tanta satisfacció.



TIPOLITOGRÀFIA
DE
L LUIS TASSO

Arch del Teatre, 21 y 23
BARCELONA